

Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta
Katedra výtvarné kultury a textilní tvorby

Textilní design do kuchyně

Bakalářská práce

Autor:	Kateřina Zmítková
Studijní program:	B 7507 Specializace v pedagogice
Studijní obor:	Textilní tvorba (BTT)
Vedoucí práce:	doc. M. A. Mgr. Mária Fulková
Oponent práce:	doc. Vlastimil Vodák, ak. mal.

Zadání bakalářské práce

Autor: Kateřina Zmítková

Studium: P131000

Studijní program: B7507 Specializace v pedagogice

Studijní obor: Textilní tvorba

Název bakalářské práce: **Textilní design do kuchyně**

Název bakalářské práce AJ: Kitchen Textile design

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Kolekce kuchyňských textilií se zaměřím se na gastronomické a zdravotní témata. Dizajn s edukačními aspekty bude přispívat ke zkvalitnění stravování usnadnění práce v kuchyni. Textilie budou realizované technikou tisku. Teoretická práce bude zkoumat historii a vývoj rostlinného motivu v dezénu 19.- 21.stol.

Meller; Joost Elffers: Textile Designs: Two Hundred Years of European and American Patterns Organized by Motif, Style, Color, Layout, and Period, ISBN 10: 0810925087 Lesley Jackson: 20th Century Pattern Design: Textile and Wallpaper Pioneers, ISBN: 9781845336745 Linda Parry: British Textiles: 1700 to the Present, ISBN: 9781851776184 POSSIN, Karin a Roland POSSIN. Základní kniha zdravé výživy. 2002. ISBN 80-7336-013-6. ŠICHTÁŘOVÁ, Markéta. Citlivá kuchyně. 2013. ISBN 978-80-905564-0-9. Bálintová, Táňa. Vaříme bez lepku a bez mléka. Táňa Bálintová. Vyd. 1. Praha : Ivo Železný, 2004. Praktické recepty sv. 54. 92 s. ; . ISBN 80-237-3835-6 :. Enders, Giulia, 1990-. Střevo není tabu : o trávicím traktu vesele i vážně. Giulia Endersová ; z německého originálu Darm mit Charme ... přeložil Jiří Pondělíček. Vydání první. Praha : Ikar, 2015. 276 stran : . ISBN 978-80-249-2788-6. Kohout, Pavel, 1962-, Pavlíčková, Jaroslava. Celiakie a bezlepková dieta : dieta a rady lékaře. Pavel Kohout, Jaroslava Pavlíčková. 3. vyd. Praha : Maxdorf, c2006. Dieta sv. 2. 166 s. : . ISBN 80-7345-070-4 :.

Garantující pracoviště: Katedra výtvarné kultury a textilní tvorby,
Pedagogická fakulta

Vedoucí práce: doc. M.A. Mgr. Mária Fulková

Oponent: doc. Vlastimil Vodák, ak. mal.

Datum zadání závěrečné práce: 21.10.2015

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracovala pod vedením doc. M. A. Mgr. Márie Fulkové samostatně a uvedla jsem všechny použité prameny a literaturu.

V Hradci Králové dne.....

.....

Podpis a jméno autora

Poděkování

Děkuji doc. M. A. Mgr. Márii Fulkové za odborné vedení práce a za všechny věcné připomínky. Dále děkuji Panu PhDr. Vlastimilu Havlíkovi Ph.D. za pomoc při výběru odborné literatury. V poslední řadě bych ráda poděkovala mé rodině a přátelům za podporu. Zejména pak mojí sestře Anně Krejskové, která mi stála modelem při konečném focení.

Anotace

ZMÍTKOVÁ, Kateřina. *Textilní design do kuchyně*. Hradec Králové: Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové, 2018. 65 s. Bakalářská práce.

Předmětem teoretické části mé bakalářské práce je historický přehled florálních desénů na textiliích. Zejména pak v období 19. – 21. století. Hlavní pozornost jsem zaměřila na textilie využitelné v kuchyni a v jídelně.

V druhé části mám zachycený a popsany postup vytváření desénů, včetně jeho následné realizace. Desén je na téma zdravotních omezení, které přináší naše uspěchaná doba. Výstupem mé bakalářské práce je textilní kolekce kuchyňských doplňků. Sada se skládá z ubrusu, čtyř prostírek, čtyř podsedáků, dvou chňapek a jedné zástěry. Vše je nainstalováno a zachyceno v reálném prostředí.

Klíčová slova: florální desén, kuchyně, civilizační choroby, Mochna stříbrná, potravinová omezení

Annotation

ZMÍTKOVÁ, Kateřina. *Kitchen Textile design*. Hradec Králové: Faculty of Education, University of Hradec Králové, 2018. 65 pp. Bachelor Degree Thesis.

The main topic of the theoretical part of my thesis is a historical summary of floral designs in textiles, especially the period between 19th and 21st centuries. My primary focus was on the textiles usable in a kitchen and a dining room.

In the second part of my thesis, I captured and described the procedure of making the designs, with its subsequent realisation. The design is on the topic of health limitations which brings our hasty time. The result of my thesis is a textile collection of kitchen accessories. The set consists of a tablecloth, four plate mats, four sitting mats, two oven mitts and one apron. Everything is installed and captured in the real environment.

Key words: floral design, kitchen, lifestyle diseases, *Potentilla argentea*, food restrictions

Obsah

ÚVOD	8
1 TEORETICKÁ ČÁST	9
1.1 Textilie a nábytek kolem nás.....	10
1.1.1 Počátky bytového textilu	10
1.2 Historický vývoj.....	13
1.2.1 19. Století.....	13
1.3 20. Století	17
1.4 21. století.....	21
2 PRAKTICKÁ ČÁST	22
2.1 Inspirační zdroje.....	23
2.1.1 Stručný popis jednotlivých onemocnění.....	23
2.1.2 Florální motiv	24
2.2 Průběh tvorby	26
2.2.1 Technika	27
2.2.2 Barevnost.....	28
2.2.3 Skici a návrhy	30
2.3 Realizace	33
ZÁVĚR	40
Seznam použité literatury.....	41
Seznam internetových zdrojů.....	43
Seznam použitých obrázků	44
Přílohy.....	46

ÚVOD

Vždy jsem obdivovala mé babičky v kuchyni. Jejich preciznost a dokonalost při přípravě jídla i stolování. Na stole byl vždy čistý dokonale bílý ubrus s květinou uprostřed. V kuchyni visely voňavé, vyprané utěrky, chňapka a naskládané prostírky čekaly v úhledném komínku na své využití. Vše v kuchyni mělo svůj smysl a řád. Nejčastější motiv na ubrusech mých babiček, byl motiv florální. Tento motiv nebyl pouze na ubrusech, ale byl skoro na všem, na co jsem se podívala. Byl na polštářích, závěsech, záclonách, přehozu na postel, ale i koberci. Takto tomu nebylo jen u mých babiček, ale ve většině domácností. Florálním vzorem se mnozí z nás obklopujeme i dnes. Proto i já jsem se inspirovala tímto vzorem, který jsem však chtěla obohatit o problémy současnosti spjaté se stravováním.

Cílem mé bakalářské práce bylo vytvořit desén do kuchyně, který bude reflektovat aktuální dobu a nebude pouze okrasným prvkem v domácnosti.

Práci jsem rozdělila na jednotlivé kapitoly a podkapitoly. V první kapitole se věnuji stručnému vývoji stolování a potřebě textilií k bydlení zejména pak co se kuchyně a jídelny týče do 18. století.

Druhá kapitola v historickém vývoji pokračuje a je dále dělena na další podkapitoly. Zde nalezneme podrobnější vývoj bydlení a textilních desénů, ale také uvádím autory a firmy desénů s florálním motivem od 19 století až po současnost.

Následuje část praktická. První kapitola této části popisuje, kde všude jsem hledala inspiraci pro desén na textilie. V podkapitolách najdeme i stručný popis květin a onemocnění, s kterými dále pracuji.

Průběh tvorby popisuji v kapitole následující. Zabývám se zde tím, co vše bude výsledná kolekce kuchyňských textilií obsahovat, v jakých velikostech a pro jak velkou rodinu je určena. Podkapitoly jsou věnovány výběru barevnosti, techniky, materiálu, ale také jednotlivým skicám a návrhům.

Poslední kapitola je věnována samotné realizaci a to jak potisku textilií, tak i samotnému ušití výsledné kolekce.

1 TEORETICKÁ ČÁST

1.1 Textilie a nábytek kolem nás

1.1.1 Počátky bytového textilu

Pravěký člověk měl zcela jiné primární požadavky a nároky na bydlení, než jaké máme my v dnešní době. V těchto dávných dobách se nezajímal o žádné barevné ladění, bytové doplňky a o příjemném čalouněném nábytku se mu nemohlo ani zdát. Přesto však učinil několik velkých změn, které mu zpříjemnily jeho prostou domácnost. „Rozdělal oheň a začal si stavět svá lože z větví, ale už i z kožešin pro větší pohodlí.“¹

Antika

Vhled do interiéru této doby získáváme z velké většiny již pouze díky zachování dobových reliéfů a maleb, především pak maleb vázových. „Tyto reliéfy zobrazují postavy sedící na židlích s opěradly a ležící na odpočívadlech, či lehátkách.“² Zde se začínají objevovat textilní doplňky, v podobách jak je známe my. Lehátka byla barevně malovaná motivy palmet a obkládaná matracemi s polštáři.

„V římských jídelnách se nacházel uprostřed místnosti stůl se svícny a po okraji zdi bylo několik lehátek pro stolovníky. Římané kladli velký důraz na pohodlí, proto se obklopovali polštáři, pokrývkami a koberci na stoly, či na uzavření místnosti.“³

Románský sloh

Toto období přináší sebou určitou střídmost, až strohost. Nábytek se omezil na jednoduché, hrubé lavice, židle, truhly, postele a křesla. Žádaná byla židle pouze se třemi nohami a skládací sedačky. K ozdobě nábytku se používalo především dekorativní kování, řezbářství a v menším počtu i malba.

¹ BOHMANNOVÁ, Andrea. *Dnešní byt a věci kolem nás*. Praha: Práce, 1974, s. 6.

² BOHMANNOVÁ, Andrea. *Dnešní byt a věci kolem nás*. Praha: Práce, 1974, s. 6.

³ BOHMANNOVÁ, Andrea. *Dnešní byt a věci kolem nás*. Praha: Práce, 1974, s. 6.-7

Gotika

Gotika ve velké míře přejímá typ nábytku z období předešlého, zejména se jedná o truhly a skříně. K výzdobě se však používá kromě kování a řezbářství i zlacení. Místnost s dlaždicovou podlahou, krbem či kachlovými kamny a poskromnu rozmístěným nábytkem, měla ve výklenku umístěné umyvadlo. „Postele se zahalovaly pestrými závěsy, které byly upevněny pod stropem na dřevěném rámu. Přes den se závěsy rozhrnovaly a na noc zatahovaly.“⁴ Pokrývky a prádlo se ukládaly do truhly vedle postele.

Renesance

V tomto období je kladen větší a větší důraz na pohodlí a přepych. „*Zatímco gotický nábytek byl konstruován čistě tesařsky, účelově, stává se renesanční nábytek uměleckým výtvorem.*“⁵ Některé kusy nábytku byly zdobeny malbou, zlaceným štukem a řezbou. „Stěny byly často obkládány dřevěnými deskami, koženými tapetami, nebo pestrými látkami.“⁶ Stoličky s polštářem a lavice byly rozmístěny opět kolem stolu podél obvodové zdi pokoje. Deska jídelního stolu je silnější a zdobená vyřezávaným dekorem, vykládaná kostí, perletí či stříbrem. S textiliemi se dále setkáváme například u nebes nad postelí, která se stala již nedílnou součástí ložnic.

Baroko

Důležitost nábytku stále stoupá a spolu s ní stoupají i nároky na pohodlí a praktičnost. „Bohatě zdobená postel je obohacena o trémový baldachýn a nakládané textilní závěsy. Ve Francii za vlády Ludvíka XIV. v polovině 17. století se v tzv. období dvorského umění nábytek rozšířil o několik dalších doplňků, jako jsou toaletní stolky, skříňové hodiny a několik kusů sedacího čalouněného nábytku. Jedním z hlavních francouzských návrhářů nábytku ze 17. století byl André Charles Boulle.“⁷

⁴ BOHMANNOVÁ, Andrea. *Dnešní byt a věci kolem nás*. Praha: Práce, 1974, s. 8.-9.

⁵ BOHMANNOVÁ, Andrea. *Dnešní byt a věci kolem nás*. Praha: Práce, 1974, s. 10.

⁶ BOHMANNOVÁ, Andrea. *Dnešní byt a věci kolem nás*. Praha: Práce, 1974, s. 10.

⁷ BOHMANNOVÁ, Andrea. *Dnešní byt a věci kolem nás*. Praha: Práce, 1974, s. 13-14s.

Rokoko

Po smrti Ludvíka XIV. se začíná pozornost obracet k člověku. Interiér začíná ctít jeho měřítko a potřeby. Touha po co největším pohodlí pozměnila tvary a typy nábytku. Ke slovu se dostávají kromě postelí i denní lehátka a kanape pro dva. Židle bez opěradla zaručovala, že žádná dáma při sednutí na ní nebude mít pomačkanou svou krinolínu. „Nově vznikají také noční stolky, šicí stolky a nespočet hracích stolků. Rokoko je barevnější než slohy předešlé a to je vidět i na nábytku, na jeho výrobu se začínají používat jiné materiály jako je palisandr, růžové dřevo a další.“⁸

Klasicismus

Za vlády Ludvíka XVI. se tvary nábytku zjednodušují, odlehčují a narovňávají. Nohy sedacího nábytku jsou štíhlé a směrem dolů se zužují. „*Ornament se stává plošší a lineárnější, dekor je vypracován velmi jemně. Zásuvky lemuje řecký meandr, v rozích jsou umístěny rosety, při krajích perlovec, plochy vyplňují girlandy.*“⁹

⁸ BOHMANNOVÁ, Andrea. *Dnešní byt a věci kolem nás*. Praha: Práce, 1974, s. 15.

⁹ BOHMANNOVÁ, Andrea. *Dnešní byt a věci kolem nás*. Praha: Práce, 1974, s. 16.

1.2 Historický vývoj

1.2.1 19. Století

Empír

Devatenácté století otevírá Napoleonův sloh zvaný Empír, který se vymezuje léty 1800-1825. Tehdy se stalo Antické umění základním vzorem, později se přidružují i motivy egyptské. „Napoleonův hlavní umělec Jacques Louis David navrhl nové zařízení do svého ateliéru, kde byl zejména sedací nábytek věrnou kopií antického nábytku a byl doplněn čalouněním z červené látky s černým plátnem.“¹⁰ Nábytek byl celkově, oproti ostatním slohům zjednodušen, jedním z důvodů bylo i zvýšení jeho účelnosti. Hladké dřevo zdobili nejčastěji reliéfními bronzovými ozdobami. Bronzové lví pracky zdobily konce noh stolů a židlí.

Biedermeier

Po doznívání antické strohosti a přísnosti, se pohodlí opět začíná vracet na první místa životního žebříčku. „Poprvé se začal oddělovat prostor pro stolování. Typický byl stůl kruhový s jednou nohou s trojúhelníkovou podstavou. Novým kusem nábytku byl takzvaný skleník, který sloužil k ukládání skla, porcelánu a dalších dekorativních drobných předmětů.“¹¹ V dekorování nábytku převládal motiv lístků, které se různě proplétaly, nejčastěji byl tento dekor využit na opěradlech židlí.

Velmi oblíbené v této době bylo květované čalounění na pohovkách, židlích, křesílkách či lehátkách. Florální dezén je zpravidla velmi jemný a precizní z počátku období drobnější.

„V českých zemích vznikaly tištěné textilie s florálním vzorem například v Kosmonosech či v České Lípě.“¹²

¹⁰ BOHMANNOVÁ, Andrea. *Dnešní byt a věci kolem nás*. Praha: Práce, 1974, s. 16.

¹¹ BOHMANNOVÁ, Andrea. *Dnešní byt a věci kolem nás*. Praha: Práce, 1974, s. 18.

¹²VONDRÁČEK, Radim, ed. *Biedermeier: umění a kultura v českých zemích 1814-1848*. 2. vyd. Praha: Uměleckoprůmyslové museum, 2010. ISBN 978-80-7101-091-3, s. 305.

Obrázek 1: fotografie čalouněné pohovky z první třetiny 19. Století¹³

Nová doba

Počátek nového století předznamenává velké změny. Zejména různá technická zdokonalení, která se uplatnila v oblasti uměleckých řemesel i užitého umění. Vzniká rozvoj dopravních prostředků, průmyslu a strojová výroba. Přibývá počet muzeí a výstav, což pomáhá umělcům i řemeslníkům poznávat, co se dělá v jiných zemích. Některá muzea měla za úkol podporovat umělecké řemeslo a užité umění, například Muzeum v Hamburku.

William Morris v Anglii navrhoval květované látky, které byly potištěné po celé své ploše. “V roce 1885 založil v Anglii manufakturu, v které byly tkány tapiserie, například podle kartónů Waltera Crenea.”¹⁴

Pod vedením W. Morrise a Johna Ruskina vzniklo hnutí Arts and crafts, které bojovalo za návrat k rukodělné výrobě. Toto hnutí se vyvíjelo v posledních dvaceti letech 19. století. Textilní náměty vycházely z lidových tradic a romantismu.

¹³ VONDRÁČEK, Radim, ed. Biedermeier: umění a kultura v českých zemích 1814-1848. 2. vyd. Praha: Uměleckoprůmyslové museum, 2010. ISBN 978-80-7101-091-3, s. 257.

¹⁴ MORANT, Henry de a GÉRALD GASSIOT-TALABOT. *Dějiny užitého umění: od nejstarších dob až po současnost*. Praha: Odeon, 1983, s.450.

Obrázek 2: Ukázka díla – William Morris¹⁵

Lidové umění

Lidové textilie byly velmi často zdobené florálními pestrobarevnými výšivkami. Výšivkou se zdobily ubrusy, ručníky, nárameníky u krojů, šátky, koutnice, vesty. Nejkrásnější výšivky můžeme vidět na svatebních šatech a to skoro ve všech zemích. Koutnice pro šestinedělky byly zdobené květinovými pruhy na bílém podkladu.

Obrázek 3: fotografie okrojovaných maďarských dívek¹⁶

¹⁵https://www.kingandmcgaw.com/prints/william-morris/medway-435584#435584::media:1_size:312,400

¹⁶ MORANT, Henry de a GÉRALD GASSIOT-TALABOT. *Dějiny užitého umění: od nejstarších dob až po současnost*. Praha: Odeon, 1983, s.422.

1835-1895

V tomto období probíhají v umění historizující tendence.

V letech 1835-1865 probíhá takzvané „druhé rokoko“¹⁷, barvy byly temnější a výzdoba jednodušší. Roku 1860 se začaly na hedvábí, ale i plátnech objevovat velké stylizované květy.

Na dalších dvacet let vystřídal druhé rokoko novorenesance, která sebou nese přísnou kompozici vzorů italské renesance. Oproti biedermeierovskému kulatému stolu s jednou nohou je tu mohutný stůl obdélníkového tvaru s velkým počtem židlí. „Tyto židle byly jen ploše čalouněné s vyšívanými sametovými, nebo koženými polštáři.“¹⁸

Poslední desetiletí se označuje jako období „stylového chaosu“¹⁹, v této době se čerpalo z různých předešlých slohů, jako je například rokoko, novogotika a další. Barevnost textilních desénů se měnila, začala se ztmavovat a působila, tak pochmurnějším dojmem.

V celém tomto období se florální vzor více a více stylizoval. Vše vyvrcholilo na konci století kubismem, kde se z florálního vzoru stal spíše geometrický obrazec.

Naproti tomu začala být poptávka i po veselých květinových vzorech. „Přesvědčí nás o tom například látka od Paula Irba, která má na černém podkladu červené růže ve zlatých miskách.“²⁰

Obrázek 4: fotografie látky, utkané podle návrhu Paula Irba²¹

¹⁷ BOHMANNOVÁ, Andrea. *Dnešní byt a věci kolem nás*. Praha: Práce, 1974, s. 19.

¹⁸ BOHMANNOVÁ, Andrea. *Dnešní byt a věci kolem nás*. Praha: Práce, 1974, s. 19.

¹⁹ BOHMANNOVÁ, Andrea. *Dnešní byt a věci kolem nás*. Praha: Práce, 1974, s. 19.

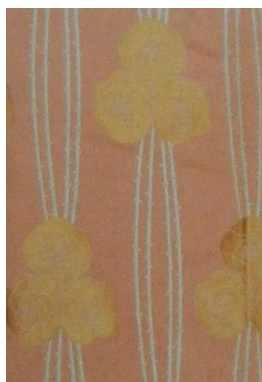
²⁰ MORANT, Henry de a GÉRALD GASSIOT-TALABOT. *Dějiny užitého umění: od nejstarších dob až po současnost*. Praha: Odeon, 1983, s.447.

1.3 20. Století

Secese

Na přelomu 19. a 20. století tu máme nový styl. Secese vznikla na potřebě vytvořit něco tvůrčího a ne pouze kopírovat slohy předešlé. Hlavním inspiračním zdrojem byla příroda.“ Mezi zakladatele tohoto slohu patří: Henry van de Velde a Émile Gallé.“²² Na přelomu století zdobily ubrusy kosatce, lilie a chryzantémy. Ubrousky byly velkých rozměrů s podobným dekorem, jako ubrus.

Roku 1849 byla ve Vídni založena firma Karl Backhausen a Co. Později přejmenována na dnešní Johann Backhausen a Söhne. Tato firma brzy stavěla své provozovny i jinde, mimo jiné také v Chotěboři. Textilie značky Backhausen byly žádané v nejprestižnějších interiérech. Z umělců, kteří zde působili, můžeme jmenovat: Josef Hoffmann, Robert Oerley, Otto Wagner a další. Firma disponuje objemným archívem, který byl během války pečlivě uschován. V 70. letech 20. století byl však odtajněn, což umožnilo vyrábět repliky historických tkanin.²³

Obrázek 5: fotografie potahové tkaniny – Robert Oerley²⁴

²¹ MORANT, Henry de a Gérald GASSIOT-TALABOT. *Dějiny užitého umění: od nejstarších dob až po současnost*. Praha: Odeon, 1983, s.448.

²² MORANT, Henry de a Gérald GASSIOT-TALABOT. *Dějiny užitého umění: od nejstarších dob až po současnost*. Praha: Odeon, 1983, s.425.

²³ AMBROZ, Miroslav. *Vídeňská secese a moderna 1900-1925: užité umění a fotografie v českých zemích*. Brno: Moravská galerie, 2005. ISBN 80-7027-132-3, s. 191-192.

²⁴ AMBROZ, Miroslav. *Vídeňská secese a moderna 1900-1925: užité umění a fotografie v českých zemích*. Brno: Moravská galerie, 2005. ISBN 80-7027-132-3, s. 193.

Obrázek 6: fotografie potahové tkaniny – Ch. Wolfe²⁵

Další tendence

Století 20. pokračuje v používání čistých jasných barev. „ Na změně barevnosti se podílel i ruský balet, který roku 1909 slavil v Paříži velký úspěch.“²⁶

Závěsy na stěny se začaly zdobit tištěným dekorem za pomoci textilních šablon s omezenou škálou barev. Také koberce se začaly opět těšit z velké obliby, zejména pak ty s květinovým dekorem. Jeden z hlavních tvůrců těchto koberců byl P. Follot. Kolem roku 1930 se objevuje vliv exotického umění a geometrickým vzorů.

V meziválečném období dosáhl svého vrcholu, také styl designu a dekorace zvaný Art Deco. Art deco se však od florálních vzorů odklánělo a hledalo svou inspiraci spíše v abstrakci. Toto období se také vyznačuje obrovskou škálou předmětů denní potřeby, jako jsou kávové či čajové servisy, mísy, slánky, popelníky džbány, přístroje a další. „Německý porcelánový a keramický průmysl byl kolem roku 1930 největší v Evropě.“²⁷

²⁵ AMBROZ, Miroslav. Vídeňská secese a moderna 1900-1925: užité umění a fotografie v českých zemích. Brno: Moravská galerie, 2005. ISBN 80-7027-132-3, s. 192.

²⁶ MORANT, Henry de a GÉRALD GASSIOT-TALABOT. *Dějiny užitého umění: od nejstarších dob až po současnost*. Praha: Odeon, 1983, s.447.

²⁷ LEMME, Arie van de. *Art deco: průvodce slohem*, Čes. vyd.1. Praha: Svojtka a Vašut, 1997. ISBN 80-7180-248-4, s.38.

Obrázek7: fotografie dobového nádobí – Jean Puiforcata²⁸

V Česku ovlivňoval textilní odvětví v meziválečné době především Antonín Kybal, ale také František Kysela. A. Kybal navrhl textil pro interiéry bytů, rodinných domů, ale také veřejných místností.

Obrázek8: fotografie dekorační tkaniny- Antonín Kybal²⁹

Obrázek 9: tapiserie – F. Kysela a M. Teinitzerová³⁰

²⁸ LEMME, Arie van de. Art deco: průvodce slohem, Čes. vyd.1. Praha: Svojtka a Vašut, 1997. ISBN 80-7180-248-4, s.77.

²⁹ LEWITZKY, Hans. Bytový textil: dekorační tkaniny, potahové látky, záclony, koberce. 1. Vyd. Praha: Státní nakladatelství technické literatury, 1960. Řada textilní literatury, s. 115.

K dalším významným jménům 20. století patří i Angličan Henri Moore, kterého známe spíše, jako sochaře. Tento všestranný umělec však vytvořil i řadu textilních desénů. Jeho vzory se vyznačují pestrostí a strukturálností. Z jeho návrhu se šily přehozy, závěsy a šaty. Používaly se i k čalounění nábytku.

Obrázek 10: Textilní návrh – Henri Moore³¹

Dále bychom určitě neměli opomenout finskou textilní společnost Marimekko, založena roku 1951. Tato firma navrhuje i vyrábí oblečení, ale také interiérové textilie. Jejich obrovské zářivé květiny na ložním prádle, závěsech, ale i taškách, zná snad úplně každý.

Obrázek 11: Vzor firmy Marimekko³²

³⁰ ADLEROVÁ, Alena. České užité umění: 1918-1938. 1. vyd. Praha: Odeon, 1983.

³¹<http://collections.vam.ac.uk/item/O139514/barbed-wire-furnishing-fabric-moore-henry-spencer/>

³² <https://www.finnstyle.com/unikko-pink-orange-fabric.html>

V průběhu dvacátého století se postupně mění životní styl lidí, a to sebou nese i četné změny v bydlení. Lidé, kteří se po pracovním vytížení vracejí domů do svých malých bytů, vyžadují příjemně zařízenou, pohodlnou domácnost. Velikost jednotlivých kusů nábytku se zmenšuje úměrně k velikostem bytu. „Mění se však i jeho rozmístění, které spočívá ve vytvoření účelových koutů po obvodu místnosti, to slouží k příjemnějšímu a klidnějšímu dojmu.“³³

1.4 21. století

V dnešní době máme nespočet možností ve volbě textilií do domácností a to jak v oblasti barevnosti a vzoru, tak i v oblasti materiálu. Na trhu nejsou jen prostírky z různých druhů látek, ale také ze dřeva, lýka, plastů a gum. Člověk může mít takřka, co si vymyslí. Do prostorově stísněných, povětšinou tmavých panelákových bytů si žena může vybrat z obrovské škály světlých vzdušných textilií. To platí i pro ženu z většího rodinného domu, kde si může dovolit i barvy sytější. U kuchyní spojené s jídelnou a obývacím si musí dát pozor na sladění všech těchto částí, ani to však není problém, díky široké nabídce. V galanteriích najdeme látky jednobarevné, látky s geometrickým vzorem i vzorem florálním.

Z důvodů této rozmanitosti poptávky může každý návrhář sázet na něco jiného. Například značka Freitag sází na přírodní látky ze lnu a konopí. „Naproti tomu vznikají i látky chytré, které reagují na pohyb člověka. Autorkou těchto látek je i designérka Manuela Leite.“³⁴

Záleží pouze na nás, čemu dáme přednost. Někdy se však širokým výběrem necháme unést a spousty doplňků textilních i netextilních kupujeme jen proto, že jsou trendy. Z našich domácností se tak může vytrácet osobitost a originalita.

³³ BOHMANNOVÁ, Andrea. *Dnešní byt a věci kolem nás*. Praha: Práce, 1974, s. 20.

³⁴ <http://www.czechdesign.cz/temata-a-rubriky/budoucnost-textilniho-designu>

2 PRAKTICKÁ ČÁST

2.1 Inspirační zdroje

V praktické části bakalářské práce jsem se nechala inspirovat jak přírodou, tak různými onemocněními, které nás mohou omezovat v přípravě našich oblíbených pokrmů. Přála jsem si, aby vzor, kterým potisknu textilie do kuchyně, „byl něčím víc, než jen ozdoba“. Náš uspěchaný svět nám přináší množství vymožeností, ale i civilizační choroby, k jejichž vzniku přispívá nezdravý životní styl, stres, nepravidelné, či nadměrné stravování, úprava a uchovávání potravin, nadmíra antibiotik a další. Zaměřila jsem se na onemocnění, která postihují trávicí ústrojí. U těchto onemocnění si musíme začít dávat pozor na to, co jíme a některé potraviny jsme nuceni omezit, či zcela vypustit a nahradit jinými surovinami.

Chtěla jsem na textilní doplňky do kuchyně zachytit potraviny, kterým se raději vyhnout, potraviny, které nám dělají dobře, ale i různé recepty. Zároveň i florální vzor měl mít hlubší význam. Začala jsem tedy tvořit návrhy na různá onemocnění.

2.1.1 Stručný popis jednotlivých onemocněních

Crohnova choroba a ulcerózní kolitida

Crohnova choroba je chronické zánětlivé onemocnění tlustého a (nebo) tenkého střeva. Poprvé toto onemocnění popsal americký lékař Burill B. Crohn v roce 1932.

Ulcerózní kolitida je chronické zánětlivé onemocnění postihující konečník a tlusté střevo. Tato nemoc je známá od počátku dvacátého století.

Přesná příčina obou nemocí není známá, pravděpodobně se jedná o civilizační choroby vznikajících ze změn životního stylu, nadměrného stresu, používání antibiotik, kouření, přípravy a uchovávání potravin. Svou roli hraje u obou nemocí i dědičnost. V České republice je na 100 000 obyvatel, asi 350 obyvatel postižených Crohnovou chorobou, nebo Ulcerózní kolitidou.

Lidé postižení těmito nemocemi nejčastěji trápí únava, bolesti břicha, nevolnost, zvracení, chudokrevnost, průjmy s příměsí hlenů či krve. Dále může zánět postihnout například kůži, klouby a oči.

Diabetes 2. typu

Diabetes 2. typu se rovněž řadí k civilizačním chorobám. Pravděpodobně vzniká jako důsledek nedostatku pohybu a nepřiměřeným množstvím jídla a pití. Ročně na celém světě přibývá 7 miliónů nemocných diabetem z toho je 90% nemocných cukrovkou 2. typu.

Celiakie

Při Celiakii má imunitní systém postiženého trvalou nesnášenlivost vůči lepku. Při jeho konzumaci postiženým dochází k trvalému zánětu sliznice tenkého střeva. Postiženého trápí průjem, nafouklé břicho, bolesti břicha a nevolnost. Další projevy mohou být například chudokrevnost, osteoporóza, nedostatek minerálů a vitaminů. Celiakii trpí přibližně asi jeden člověk ze sta. Na vzniku Celiakie má velký podíl dědičnost.

2.1.2 Florální motiv

Jak je všem známo květiny pouze nevoní a nezkrášlují louky a naše zahrady, ale také prospívají našemu tělu. Žaludek a střeva zklidňuje nespočet bylinek. Jednou z hlavních pomocnic, při střevních onemocněních je Mochna stříbrná. Tato bylina roste na dlouhodobě suchých místech. Sbírá se a následně suší kvetoucí nať. Podobně blahodárně působí i Mochna husí, kterou najdeme na loukách a pastvinách.

Samozřejmě, že Mochna stříbrná onemocnění nevyléčí, ale pomáhá při bolestech žaludku a střev. Pro tyto její účinky jsem si Mochnu stříbrnou vybrala jako hlavní florální motiv pro Ulcerózní kolitidu a Crohnovu chorobu.

Obrázek 12: Mochna stříbrná³⁵

Obrázek 13: Mochna husí³⁶

Jak jsem výše uvedla, lidé postižení Celiakií trpí nesnášenlivostí na lepek, proto musejí lepek nahradit něčím jiným. Nejčastěji mění běžnou mouku za mouku kukuřičnou, sójovou či rýžovou.

Obrázek 14: Kukuřice³⁷

Obrázek 15: Rýže³⁸

Obrázek 16: Sója³⁹

Stévie byla doporučována, jako přírodní náhrada cukru, jak pro cukrovkáře, tak i pro zdravé jedince. Poslední dobou se uvažuje o jejím přečeňování. Přesto jsem ji zvolila jako stěžejní motiv pro florální vzor. Zejména i kvůli její dostupnosti. Semínka zakoupíme v každém větším zahradnictví a péče o ní také není nikterak složitá.

³⁵ <https://www.houbareni.cz/drevina.php?id=550>

³⁶ <https://www.biolib.cz/cz/image/id38240/>

³⁷ <http://www.elegantnibydeni.cz/pestovani-kukurice/>

³⁸ <https://pixabay.com/cs/rostlina-r%C3%BD%C5%BEE-patrik-1898537/>

³⁹ <http://www.magazinzahrada.cz/galerie/soja-chutna-a-zdrava-luskovina/8.html>

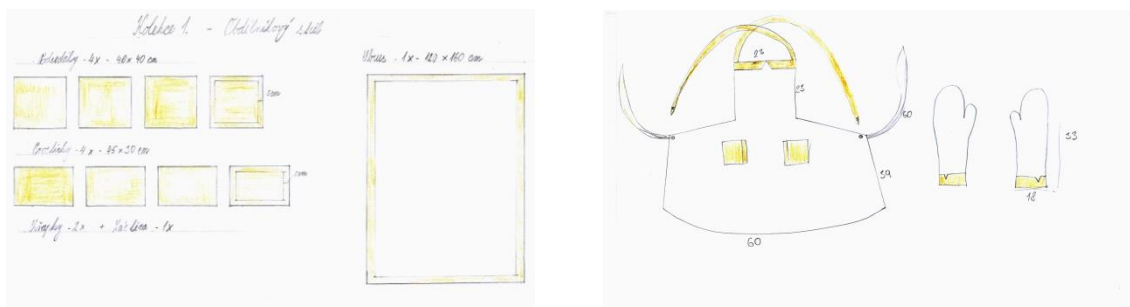
Obrázek 17: Stévie sladká⁴⁰

2.2 Průběh tvorby

Jako výstup z této bakalářské práce měla být sada textilií do kuchyně ručně potištěné. Zvolila jsem si, že sada bude pro čtyř člennou rodinu, na středně velký stůl.

Sada bude obsahovat:

- 1 ubrus o velikosti 120 x 160 cm
- 4 prostírky o velikosti 45 x 30 cm
- 4 podsedáky o velikosti 40 x 40 cm
- 2 chňapky o velikosti 14 x 33 cm
- 1 zástěra o velikosti 75 x 75 cm

Obrázek 18-19: pracovní skica s rozvržením materiálů

Velikostí je na trhu nespočet, snažila jsem se vybrat ty nejprodávanější. Kromě velikosti zástěry, ty jsou na trhu tak odlišné, že jsem si na konec poměřila zástěru po mé babičce a velikost a střih jsem vytvořila podobně, jako kdysi má babička.

⁴⁰ <http://www.zahradnictvikrulichovi.cz/prodej/Stevia-rebaudiana---Sugar-Love-----stevie>

Obrázek 20: zástěra po mé babičce

Dále jsem volila z několika materiálů. Bílá bavlna byla hlavní favoritem, ke kterému jsem se snažila nalézt látku další. Přírodní len, je sice ve spoustě publikací na textilie do kuchyně doporučován, ale jeho pořizovací náklady jsou velmi vysoké a tištěný vzor byl na některých místech hodně nečitelný z důvodu hrubší vazby. Dalším materiálem byla směs bavlny s polyesterem různé barvy, která v kombinaci bílé bavlny vypadala velmi pěkně, chtěla jsem tuto látku však použít i na chňapky, kde by to nebylo vhodné. Nakonec jsem neriskovala a obě látky zvolila z bavlny.

2.2.1 Technika

Jako techniku tisku jsem zvolila tisk ruční, pro určitou originalitu každého kusu a variabilitu. Původně jsem zamýšlela, že tisky se budou tvořit za pomoci jednoduchých pomůcek, které najde každý v kuchyni. Tiskla jsem nejprve grilovací špejlí, obyčejnou špejlí a párátkem. Však florální vzor, ani textový vzor jsem nebyla schopná udržet v určité formě, ani za pomoci šablon. Mochna stříbrná vypadala pokaždé jinak, proto bylo zapotřebí vytvořit razítka.

Nejprve jsem vytvořila dvě dřevěná razítka s květem mochny stříbrné ve dvou velikostech. Motiv byl vytvořen z malých obroušených obdélníčků nařezaných z grilovací špejle a špejle obyčejné. Obdélníčky jsem přilepila na dřevěnou destičku. Potisk vypadal velmi dobře, proto jsem začala tvořit razítka na celou abecedu ve dvou velikostech.

Obrázek 21-22: výroba dřevěných razítek

Potřebovala jsem však vymyslet jednodušší způsob výroby razítek. Nakonec jsem místo dřevěných obdélníčků lepila na dřevěnou destičku obdélničky z moosgumy. Výroba byla o poznání rychlejší a tisk vypadal dobře. I samotné tisknutí bylo snadnější s těmito razítky. Dřevěná razítka do sebe sály až moc barvy a tisk byl slabší i při několika namočeních. Tento problém u gumy odpadl.

Obrázek 23-25: výroba razítek z moosgumy

2.2.2 Barevnost

Většina řádných hospodyň se snaží, aby kuchyně byla vždy čistá a upravená. Tráví zde velkou část svého života, krájí zde zeleninu, pročítá recepty, pečce buchty, nebo zdobí cukroví, či dorty. Na tyto všechny úkony potřebuje dostatek světla a ne aby myla nádobí v temné místnosti s tmavými textilními doplňky. Samozřejmě někdo může namítat, že na tmavých látkách nejsou vidět skvrny, kterých se v kuchyni a jídelně přihodí nespočet. Přesto jsem však na zástěru, chňapky a ubrus volila čistě bílou látku

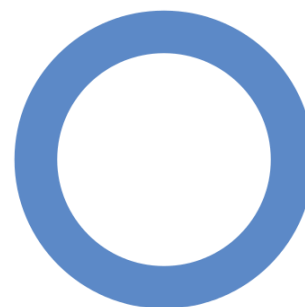
kombinovanou s béžovými doplňky a kontrastním vzorem. Bílá nám evokuje čistotu upravenost, proto je bílá zástěra i určitou vizitkou hospodyně. Navíc na bílém podkladě krásně vynikne i jemnější potisk. Na podsedy a prostírky jsem volila pouze béžovou látku s tištěným vzorem, protože zde je riziko ušpinění přece jenom vyšší.

Bílou a béžovou látku jsem zvolila i z jiného důvodu. Snažila jsem se, aby se celá sada hodila do více domácností. Navíc je spousta kuchyní propojeno, ne jenom s jídelnou, ale i s obývací místností. Proto jsem volila barvy spíše neutrálního charakteru.

Barva potisku není zvolena náhodně. Onemocnění, která jsem zvolila, mají svá sdružení, skupiny, slaví i světový den onemocnění a mají svoje logo v určité barvě. Ulcerózní kolitida a Crohnova choroba barvu fialovou, diabetici mají světle modrou barvu a Celiakie má na svém označení barvu světle zelenou.

Obrázek 26: fialová stužka pacientů s IBD⁴¹

Obrázek 27: logo Diabetu⁴²

Obrázek 28: označení potravin bez lepku⁴³

⁴¹ <https://worldibdday.org/>

⁴² <http://www.rahglobal.com/diabetes-awareness/>

⁴³ <http://www.bioforlife.cz/clanky/jak-zit-s-celiakii/#prettyPhoto>

2.2.3 Skici a návrhy

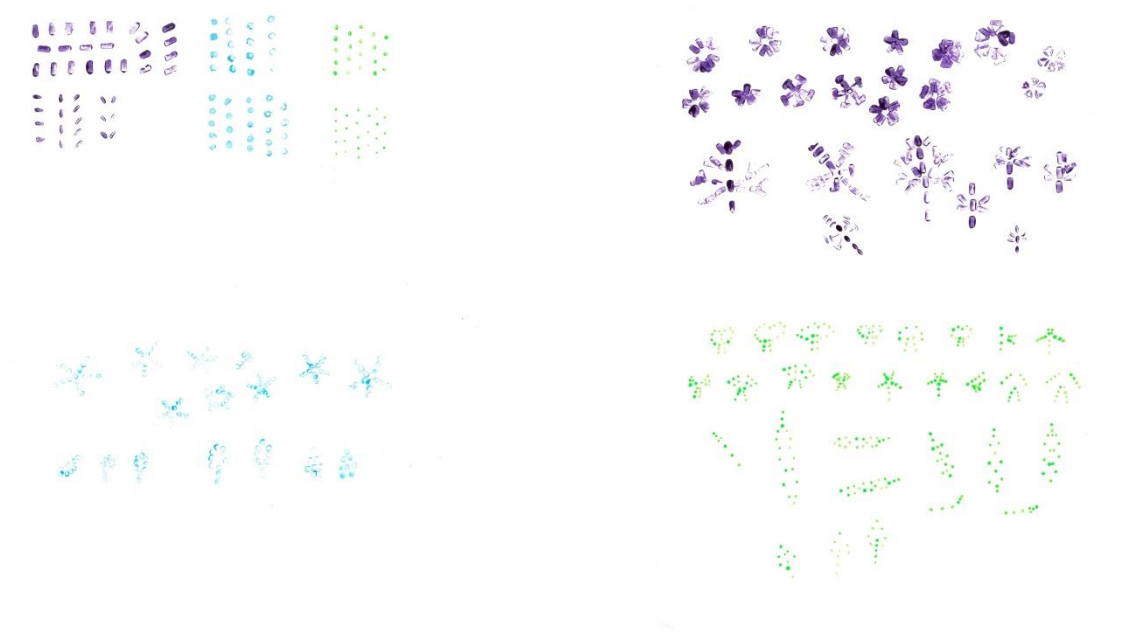
Nejprve jsem začala rozpracovávat návrhy na florální vzor. Určila jsem si, že vzory s námětem Crohnovy choroby a Ulcerózní kolitidy budu vytvářet za pomoci malých obdélníků znázorňujících vlákninu, která je při tomto onemocnění těžko stravitelná. U Celiakie jsem použila malé tečky znázorňující mouku a u diabetu to měly být malé puntíky znázorňující cukr. Za pomoci těchto bodů jsem začala stylizovat dané květiny. Pro správné vystižení tvarů jsem nejprve vytvořila několik podrobných skic rostlin a poté zjednodušené obrysy konkrétních tvarů, které budu stylizovat.

Obrázek 29-36: pracovní skici s florálním motivem

Vytvořila jsem několik variant květů a lístků ve stylizované formě. Z nichž jsem vybrala jeden květ a jeden lístek, u kterých jsem měla pocit, že rostlinu nejlépe vystihuje. Lístek i květ mám vždy ve dvou velikostech, podle kterých se budou vyrábět jednotlivá razítka.

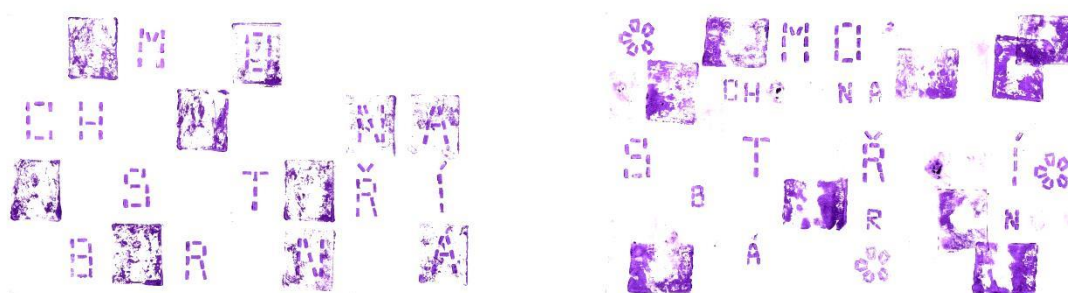
Obrázek 37-40: pracovní skici se stylizací květů a zkouškou stop dřevěných špejlí

Textový vzor jsem také tvořila z daných bodů. Nejprve jsem si určila dvě různé velikosti písma a poté jsem se snažila vytvořit abecedu z bodů tak, aby písmena byla co nejvíce čitelná. Tyto návrhy poslouží k výrobě konečných razítek.

Obrázek 41: pracovní skica s návrhy abecedy z jednotlivých bodů

Po těchto všech zkouškách jsem se rozhodla realizovat téma Crohnovy nemoci a Ulcerózní kolitidy. Za pomoci vyhotovených razítek jsem začala tvořit návrhy na jednotlivé kusy textilních doplňků. Původně měl být vzor pouze temně fialový, ale nakonec jsem přidala světlejší odstín, aby byl vzor rozmanitější.

Obrázek 42-43: návrhy s porovnáním barevností

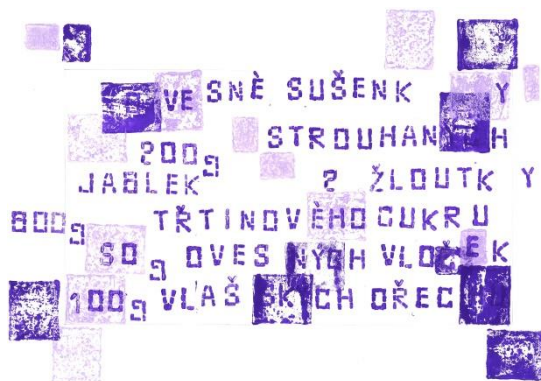
Jak již jsem výše uvedla, snažila jsem se, aby vytvořený vzor měl hlubší význam a řád. U podsedáků jsem chtěla potisknout obě dvě strany s tím, že jedna strana bude potištěna hustým vzorem ve středu a lem bude čistý. Druhá strana bude potištěna v lemu a ve středu pouze s drobným nápisem. Hlavní motiv podsedáků je Mochna stříbrná.

Na prostírkách měly být natištěny recepty pokrmů, které jsou lehce stravitelné. Recepty na prostírkách však nejsou všude zcela čitelné, protože při tomto onemocnění není dieta přesně daná. Každý jedinec má totiž jinou snášenlivost na jednotlivé potraviny. Dokonce u samotného jedince se tato snášenlivost může měnit v závislosti na průběhu onemocnění. Proto uváděné recepty jsou pouze orientační a každý si musí vyzkoušet sám, co mu vyhovuje.

Chňapky a zástěra jsou potištěné výčtem potravin, které by většina nemocných měla tolerovat. Proto jsou tyto vzory mnohem čitelnější než na prostírkách. Na laclu zástěry a lemu ubrusu je ukryta zkratka pro všeobecné označení zánětlivého onemocnění trávicího traktu. Ve středu ubrusu je jemný vzor s nápisem „dobrou chut“.

2.3 Realizace

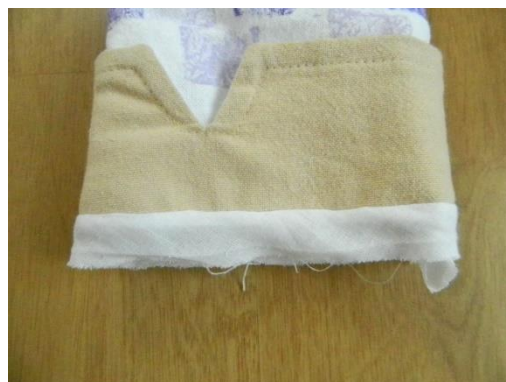
Ze všech návrhů jsem sestavila konečnou kolekci tak, aby k sobě vše ladilo. Nastříhané kusy látek jsem mohla začít tisknout vyrobenými razítky. Nakonec jsem vzor zažehlila.

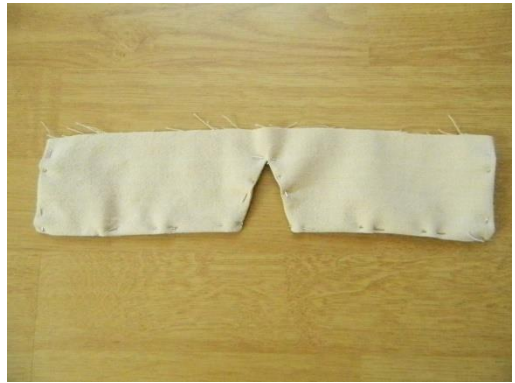
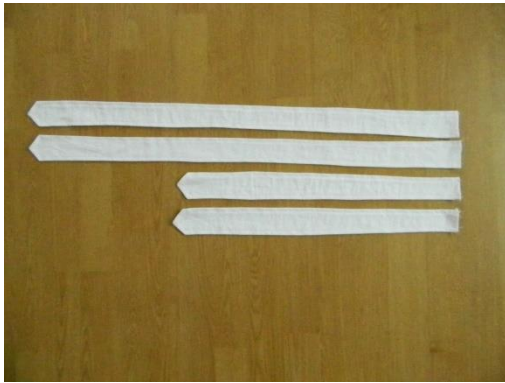

Obrázek 55-56: fotografie postupu tisku

Nyní jsem již mohla přistoupit k samotnému šití kolekce. Výplň do podsedáků a chňapek jsem zvolila vatelín. Okraje chňapek a zástěry jsem začistila lemovkou. Hotové výrobky jsem uložila do krabice, která je rovněž součástí mé kolekce.

Obrázek 57-60: fotografie postupu výroby chňapek

Obrázek 61-64: fotografie postupu výroby zástěry

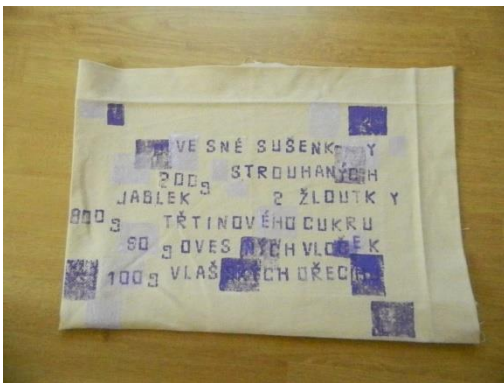

Obrázek 65-68: fotografie postupu výroby ubrusu

Obrázek 69- 72: fotografie postupu výroby podsedáků

Obrázek 73-78: fotografie postupu výroby prostírek

Obrázek 79-80: fotografie uložené kolekce v krabici

ZÁVĚR

Za cíl jsem si určila vytvořit dezén na kuchyňské textilie, který nebude mít pouze funkci zkrášlovací. Dezén, který nás ponoukne se zamyslet nad naším uspěchaným životem a nad ne vždy nejvhodnějším stravováním. Zároveň jsem se inspirovala v přírodě a florálních vzorech z minulosti. Toto vše jsem chtěla zkombinovat a vytvořit tak jeden ucelený dezén.

Proto jsem se začala informovat o nejrůznějších onemocněních, která nás omezují v oblasti stravování. Zároveň jsem si vyhledala rostliny, které nám mohou při těchto chronických nemocech alespoň trochu pomoci.

Vybrané motivy jsem začala stylizovat a posléze tisknout pomocí jednoduchých dřevěných nástrojů v podobě špejlí a párátek. To mi však přineslo nemilé zjištění, že vzor, který mám v plánu vytvořit, nevypadá dobře a jednotlivé části z malých bodů jsou neucelené. Písmena nebyla upravená a jednotná. Proto jsem musela vymyslet jiné řešení a to v podobě razítek. Nejprve razítek ze dřeva a posléze z moosgumy.

Snažila jsem se o zkompletování kolekce, takovým způsobem, aby každý kus měl svůj hlubší význam a vše k sobě pěkně ladilo. Samotný tisk již probíhal bez větších komplikací. Pak již stačilo jen jednotlivé části sešít a kolekci uložit do krabice, jež je součástí této kolekce.

Téma této bakalářské práce mě přimělo studovat historii stolování a vývoj textilních florálních desénů používané v našem obydlí. Také jsem mohla nahlédnout do složitosti přípravy jídel pro člověka s různými onemocněními trávicího traktu. Téma mě nutilo nad vším hlouběji přemýšlet a nebrat věci pouze povrchově, pro jejich estetický vzhled.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- ADLEROVÁ, Alena. *České užité umění: 1918-1938*, 1. vyd. Praha: Odeon, 1983.
- AMBROZ, Miroslav. *Vídeňská secese a moderna 1900-1925: užité umění a fotografie v českých zemích*, Brno: Moravská galerie, 2005, ISBN 80-7027-132-3.
- BOHMANNOVÁ, Andrea. *Dnešní byt a věci kolem nás*. Praha: Práce, 1974.
- BOHMANNOVÁ, Andrea. *Otázníky kolem čtyř stěn*, 1.vyd, Praha, Merkur, 1980.
- DOLINSEK, Jernej. *Snazší život s celiakií: Příručka pro zahájení bezlepkové diety*. Mnichov: Athesia, 2013.
- KOHOÚT, Pavel, PAVLÍČKOVÁ, Jaroslava. *Crohnova choroba, ulcerózní kolitida*. Praha: Forsapí, s. r. o., 2006, ISBN 80-903820-0-2
- KOULA, J.E.-Koželka, K.: *Dnešní byt. Praha*, SNTL, 1962
- LEMME, Arie van de. *Art deco: průvodce slohem*, Čes. vyd.1. Praha: Svojtka a Vašut, 1997. ISBN 80-7180-248-4.
- LEWITZKY, Hans. *Bytový textil: dekorační tkaniny, potahové látky, záclony, koberce*, 1. Vyd. Praha: Státní nakladatelství technické literatury, 1960. Řada textilní literatury.
- MORANT, Henry de a Gérald GASSIOT-TALABOT. *Dějiny užitého umění: od nejstarších dob až po současnost*. Praha: Odeon, 1983.
- NEORALOVÁ, Blanka. *Zdravá strava pro diabetiky a nejen pro ně: Chytrý průvodce pro ty, kteří potřebují nebo musí žít bez cukru*. Brno: Computer Press, a. s., 2009, ISBN 978-80-251-1953-2
- PAŘILOVÁ, Hana. *Textilní zbožíznalství: bytové textilie*. 1. vyd., Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2002
- SCHÖLMERICH, J., HERFARTH, H., ROGLER, G., *Ulcerózní kolitida a Crohnova choroba: Přehledná informace o onemocněních a jejich léčbě.*, Praha 3: ewopharma, spol. s. r. o, 2007.

VIGUÉ, Jordi. Encyklopedie moderního bydlení, Čestlice: Rebo 2005, ISBN 80-723-4454-4

VONDRÁČEK, Radim, *Biedermeier: umění a kultura v českých zemích 1814-1848*, 2. vyd. Praha: Uměleckoprůmyslové museum, 2010. ISBN 978-80-7101-091-3.

ZBOŘIL, Vladimír. *Nebojte se dobře najíst: na cestách.*, Brno: Grifart, spol. s. r. o., 2009

ZBOŘIL, Vladimír. *Nebojte se dobře najíst: hezky česky 1.*, Brno: Grifart, spol. s. r. o., 2011

ZBOŘIL, Vladimír. *Nebojte se dobře najíst: hezky česky2.*, Brno: Grifart, spol. s. r. o., 2011

SEZNAM INTERNETOVÝCH ZDROJŮ

<http://www.scandium.cz/cs/vyrobce/marimekko>

<http://www.zahradnictvikrulichovi.cz/prodej/Stevia-rebaudiana---Sugar-Love-----stevie>

<http://www.czechdesign.cz/temata-a-rubriky/budoucnost-textilniho-designu>

<http://botanika.wendys.cz/index.php/14-herbar-rostlin/144-potentilla-argentea-mochna-stribrna>

<https://www.crohn.cz/>

SEZNAM POUŽITÝCH OBRÁZKŮ

Obrázek 1: fotografie čalouněné pohovky z první třetiny 19. století.....	15
Obrázek 2: Ukázka díla – William Morris.....	16
Obrázek 3: fotografie okrojovaných maďarských dívek.....	16
Obrázek 4: fotografie látky, utkané podle návrhu Paula Irba.....	17
Obrázek 5: fotografie potahové tkaniny – Robert Oerley.....	18
Obrázek 6: fotografie potahové tkaniny – Ch. Wolfe.....	19
Obrázek7: fotografie dobového nádobí – Jean Puiforcata.....	20
Obrázek8: fotografie dekorační tkaniny- Antonín Kybal.....	20
Obrázek 9: tapiserie – F. Kysela a M. Teinitzerová.....	20
Obrázek 10: Textilní návrh – Henri Moore.....	21
Obrázek 11: Vzor firmy Marrimekko.....	21
Obrázek 12: Mochna stříbrná.....	26
Obrázek 13: Mochna husí.....	26
Obrázek 14:Kukuřice.....	26
Obrázek 15: Rýže.....	26
Obrázek 16: Sója.....	26
Obrázek 17: Stévie sladká.....	27
Obrázek 18-19: pracovní skica s rozvržením materiálů.....	27
Obrázek 20: zástěra po mé babičce.....	28
Obrázek 21-22: výroba dřevěných razítek.....	29
Obrázek 23-25: výroba razítek z moosgumy.....	29
Obrázek 26: fialová stužka pacientů s IBD.....	30
Obrázek 27: logo Diabetu.....	30
Obrázek 28: označení potravin bez lepku.....	30
Obrázek 29-36: pracovní skici s florálním motivem.....	31-32
Obrázek 37-40: pracovní skici se stylizací květů a zkouškou stop dřevěných špejlí.....	32
Obrázek 41: pracovní skica s návrhy abecedy z jednotlivých bodů.....	33
Obrázek 42-43: návrhy s porovnáním barevností.....	33
Obrázek 44-54: vybrané návrhy desénů.....	34-35
Obrázek 55-56: fotografie postupu tisku.....	36
Obrázek 57-60: fotografie postupu výroby chňapek.....	36
Obrázek 61-64: fotografie postupu výroby zástěry.....	37
Obrázek 65-68: fotografie postupu výroby ubrusu.....	37-38
Obrázek 69- 72: fotografie postupu výroby podsedáků.....	38

Obrázek 73-78: fotografie postupu výroby prostírek.....	39
Obrázek 79-80: fotografie uložené kolekce v krabici.....	40

PŘÍLOHY

Příloha A: použité recepty k tvorbě návrhů

Příloha B: návrhy na prostírky

Příloha C: návrhy na podsedačky

Příloha D: návrhy na zástěru

Příloha E: návrhy na chňapky

Příloha F: fotografie nainstalované kolekce v interiéru

Příloha A: použité recepty k tvorbě návrhů

Předkrm

„Ovesné sušenky

Použité ingredience:

200 g strouhaných jablek, 80 g třtinového cukru, 2 žloutky, 50 g ovesných vloček, 100 g strouhaných vlašských ořechů

Postup práce

Žloutky utřeme s cukrem do pěny, přidáme nastrouhaná jablka, ovesné vločky a strouhané ořechy. Vše smícháme. Ze vzniklé hmoty vytvoříme pomocí lžiček kopečky, které klademe na pečicí papír. Pečeme v předehřáté troubě (cca 150°C) cca 20 minut do zlatova.“⁴⁴

„Sibiřská polévka Azu

Použité ingredience:

70 g zadního hovězího masa, 10 g cibule, 60 g brambor, sůl, kopr

Postup práce:

Hovězí masa naklepeme, nařežeme na nudličky asi 1 cm široké, nadrobno nakrájíme cibuli. Do vařící vody vložíme maso a cibuli. Přidáme sůl a vaříme. Brambory oloupeme a nakrájíme na nudličky. Když je maso měkké, přidáme nakrájené brambory a dovaříme. Do hotové polévky přidáme nasekaný kopr a podáváme.“⁴⁵

⁴⁴ZBOŘIL, Vladimír. *Nebojte se dobře najíst: na cestách.*, Brno: Grifart, spol. s. r. o., 2009, s. 18.

⁴⁵KOHOUT, Pavel, PAVLÍČKOVÁ, Jaroslava. *Crohnova choroba, ulcerózní kolitida.* Praha: Forsapi, s. r. o., 2006, ISBN 80-903820-0-2, s. 53.

Hlavní chod

„Zapečené brambory

Použité ingredience:

500 g bambor, 300 g mraž. špenátu, sůl, 400 g uzeného tofu, olej, 2 vejce, rýžové mléka, česnek

Postup práce:

*Brambory oloupeme a nakrájíme na tenká kolečka. Vložíme do mírně osolené vody a vaříme do poloměkka (vyzkoušíme vidličkou). Mezitím si podusíme na troše oleje špenát (můžeme přidat prolisovaný česnek). Do dušeného špenátu nastrouháme nahrubo uzené tofu, dobře promícháme, osolíme a necháme vychladnout. Poté do hmoty vmícháme tuhý sníh z bílků. Do vymazaného pekáče rozložíme vrstvu brambor, dále položíme vrstvu špenátu a postup opakujeme, poslední vrstvou jsou brambory. V hrníčku rozmícháme žloutky s rýžovým mlékem a brambory zalijeme. Pečeme v troubě cca 40 minut na 200 °C.*⁴⁶

Dezert

„Rýžový pudink

Použité ingredience:

150 g kulatozrné rýže, 250 ml mléka (lze použít i sójové, rýžové nebo jiné), špetka soli, 40 g másla, 60 g cukru, 4 vejce, strouhanka

Postup práce

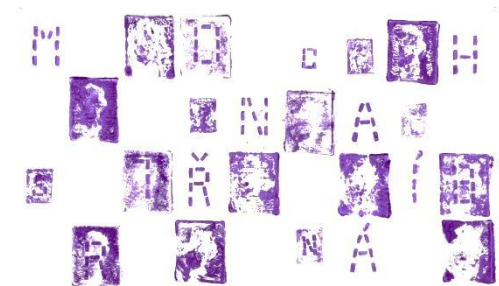
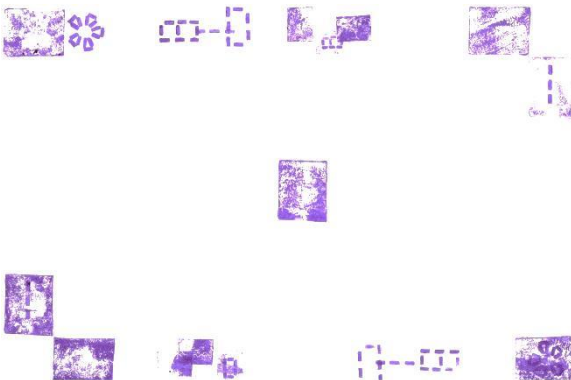
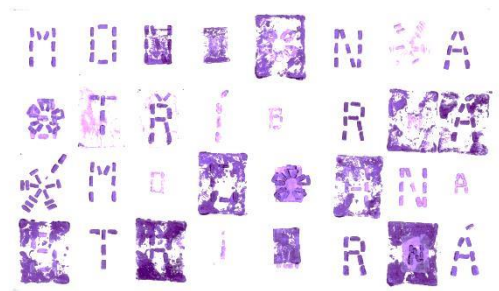
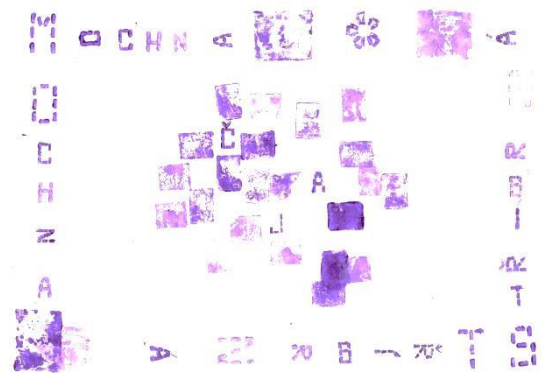
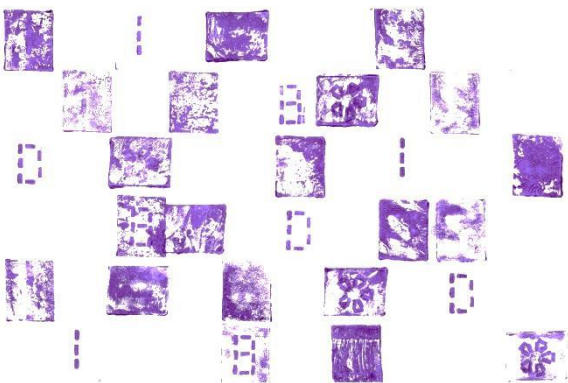
Rýži propláchneme, zalijeme mlékem a pomalým varem vaříme do změknutí. Máslo, 1 celé vejce, 3 žloutky a polovinu cukru umícháme do pěny. Poté promícháme s prochladlou rýží. Dále si ušleháme tuhý sníh z bílků a zbylého cukru, který také opatrně promícháme s rýžovou hmotou. Připravenou směsí naplníme pudinkovou formu, kterou jsme si předem vymazali máslem a vysypali strouhankou. Formu pevně zakryjme alobalem, který jsme předem také vymazali máslem a posypali strouhankou. Vložíme do horké vodní lázně (voda musí sahat do 3/4 výšky formy), přiklopíme poklicí a mírným varem vaříme cca 1 hodinu. Poté pudink odkryjeme, necháme vypařit a pomocí

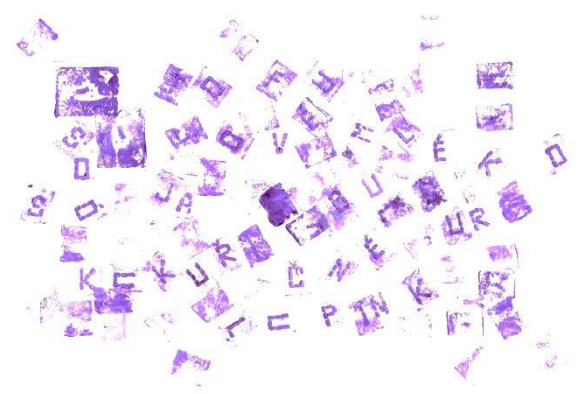
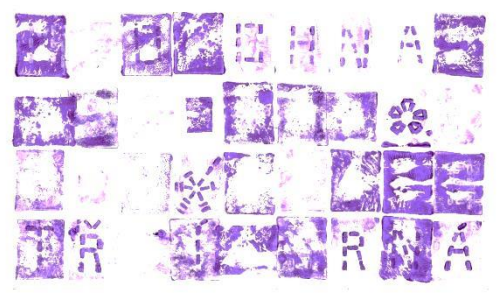
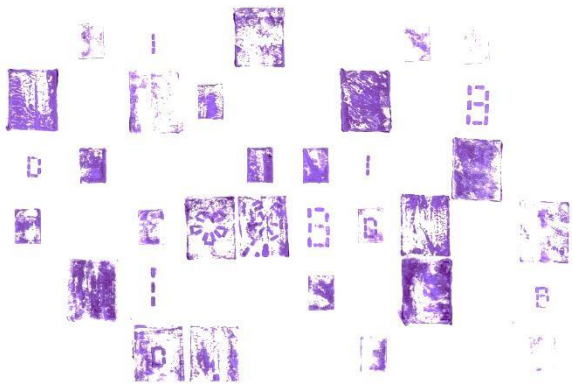
⁴⁶ ZBOŘIL, Vladimír. *Nebojte se dobře najíst: hezky česky 1.*, Brno: Grifart, spol. s. r. o., 2011, s.25.

*špejle zkusíme, zda je dobře provařený. Poté formu vyndáme a pudink opatrně vyklopíme. Podáváme přelitý ovocnou šťávou.*⁴⁷

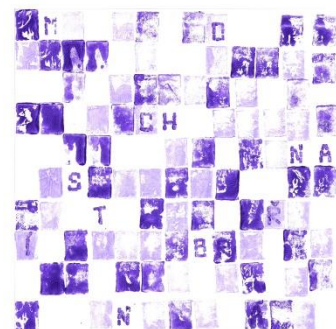
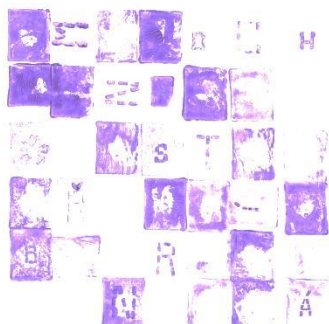
⁴⁷ ZBOŘIL, Vladimír. *Nebojte se dobře najíst: hezky česky2.*, Brno: Grifart, spol. s. r. o., 2011, s. 26.

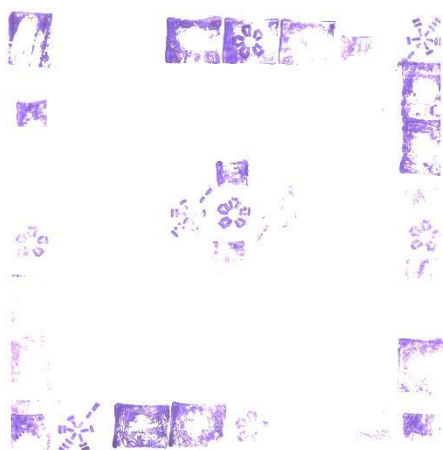
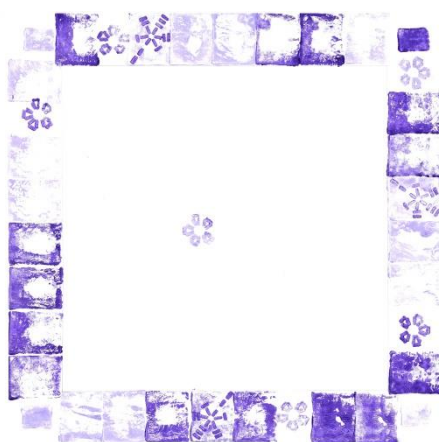
Příloha B: návrhy na prostírky

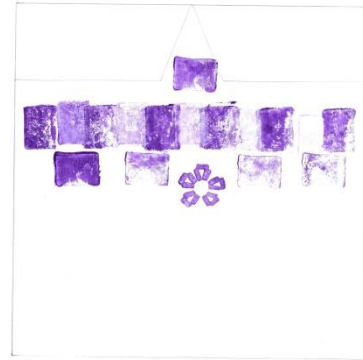
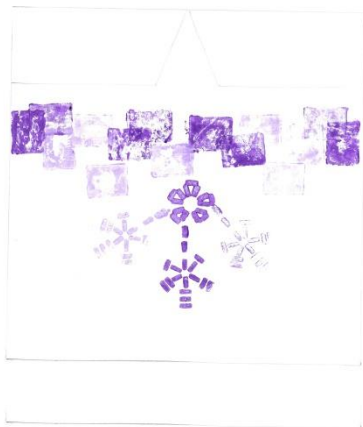
Příloha C: návrhy na podsedáky

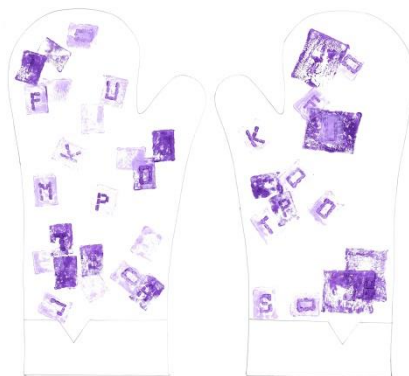
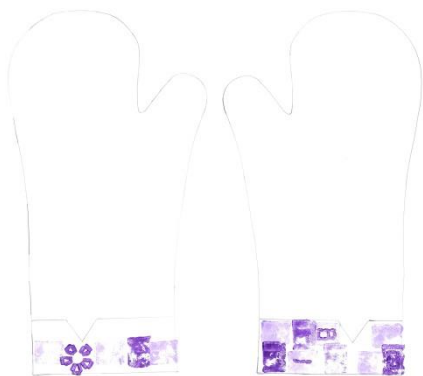

Příloha D: návrhy na zástěru

Příloha E: návrhy na chňapky

Příloha F: fotografie nainstalované kolekce v interiéru

